Somali Korsanları ve Kuzey Kore

Doç.Dr. Murteza HASANOĞLU

90'lı yılların başında Somali'de denizcilik tarihinin tozlu sayfaları arasında kalmış korsanlar ortaya çıkmıştı. Yöntemleri, gemileri vs. önceki korsanlara göre oldukça ilkel kalmasına rağmen bir sonucu hazırlamışlardı. Bölgeye özel NATO deniz gücü hazırlanıp gönderilmişti, Türkiye'den de katılan savaş gemisi vardı. İnsanın aklına gelmiyor değil, bu sonuç mu öncesini hazırlamıştı yoksa her şey normaldi ve sebepler mi sonucu hazırlamıştı. İlave bir bilgi fikirleri değiştirebilir belki. Bu önemsiz bilgi; zamanında ve günümüzde de devam eden, uzak bir ülkenin Afrika ile artan bir şekilde ilgilenmeye başlaması, yatırımlarını ticaretini artırmaya çalışmasıdır. Bölgeye uzak ve yabancı ülke Çin'dir. Afrika gelecek dönemde paylaşılmasında anlaşmazlığın yüksek olacağı anlaşılan bir bölgedir. Bakirdir ve fakirdir. Kaderinin dışarıdan belirlenmesi olasılığı yüksektir. Dünyanın geri kalan kalabalık nüfusunu beslemeye uygun bir arazi olarak görülüyor olabilir muhtemel. Başka kaynaklar da olabilir ama biz aklımızın erdiği bununla yetinelim. Güney Asya'dan Afrika'ya ulaşan deniz yolunun kontrol altında tutulmaya çalışılması çabaları yukarıda söylediğimiz gibi neredeyse 30 yıl öncesine gitmektedir.

Pasifiğin güney batısı olarak tarif edebileceğimiz Çin'in deniz yoluyla dünyaya açılma yollarında bir süredir farklı şekillerde ABD-Çin gerginliği yaşanageliyor. Bu günlerde de Kuzey Kore bu gergin bölgede kendini feda edercesine ortaya çıkmaya başlamış görünüyor. Kuzey Kore kaynaklı çıkan gerginliğin ise anlaşılabilir bir amacı ise yok. Neden sağa sola füze attığının mantıklı bir gerekçesini kimse söyleyemiyor. Herkes bir karşılıklı çatışma beklentisi içine sokuluyor. Kuzey Kore, Somali açıklarında ortaya çıkan korsanlara benziyor.

Bu iş nereye gider sorusu ne olduğunu anlamaktan daha popüler. Biz ne olduğunu nasıl algıladığımıza göre bir gelecek öngörürsek, Somali korsanlarının karıştırdığı işlerin sonucunda ne olduysa benzerinin olmasını tahmin edebiliriz. Yani bölgeyi kontrol eden bölge dışından bir askeri gücün yerleşmesini ve Çin'in hareket serbestisinin kısıtlanması beklenebilir. Mevcut durumda Çin'in askeri gücü ABD'den daha

zayıf konumda görülmektedir ve bu durumu güçle değil diplomasi ile çözmeye çalışması olasıdır. Dolayısıyla Çin'in meseleyi masaya taşımak için çaba göstermesi daha olasıdır ve ABD ile ne konuda anlaşamadıysa yakın zamanda anlaşmaya razı olacağı beklenir. Yine de her halükarda hesaplar kapanınca Kuzey Kore yönetiminin başına bir çorap örülmesi, bu garip ve gariban ülkenin normale dönmesi, hatta Küba gibi turizme bile açılması sürpriz olmayacaktır.